

Nieuwsbrief november --- 2008

Actief burgerschap en sociale cohesie

Is burgerschapsvorming weer een probleem van de samenleving, dat op het bordje van de school wordt gelegd? Is het 'weer iets dat erbij komt'?

Opgelegde taak, of kern van het onderwijs?

De term 'burgerschap' lijkt in eerste instantie nieuw binnen het onderwijs. Als je de inhoud ervan echter goed bekijkt, dan blijkt het te gaan om wat veel leerkrachten het hart van hun onderwijs vinden. Het gaat om de pedagogische taak die de leerkrachten en de school zichzelf stellen. De maatschappij vraagt als het ware: 'School, hoe zie je jezelf? Waar gaat het je om? Wat wil je de kinderen meegeven? Wat hoop je voor hen en wat verwacht je van hen?'

Burgerschapsvorming doen we allang!

In feite doen alle scholen en leerkrachten al veel aan burgerschapsvorming, ook al noemen zij het anders. Kinderen worden allang voorbereid op een samenleving, waarin ze actief kunnen meedoen, door hun stem te laten horen, door mee te praten, door te luisteren naar anderen, door solidair te zijn. Er zijn scholen die allang zien dat in hun 'witte' school het risico aanwezig is dat kinderen niet leren omgaan met andere culturen, en die daar extra aandacht aan schenken. Begrip voor anderen, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid, uitkomen voor je mening: het zijn waarden die veel leerkrachten 'van nature' voorleven. Het enige punt is, dat dit niet overal even bewust en kritisch gebeurt. Daar kan de aandacht voor burgerschap de scholen een kans bieden.

Visie, doelen en planmatig onderwijsaanbod

De startvraag is dus, welke visie de school heeft op 'burgerschap'. Er zijn verschillende 'typen burgers', bijvoorbeeld, de individualistische en de kritisch-democratische burger. Op grond van de visie op burgerschap, en de risico's en kansen die men in de omgeving ziet, kan de school haar doelen formuleren en zonodig het onderwijsaanbod aanpassen. SOL kan daarbij helpen.

Lees meer op onze [website](#) onder de link achtergrondartikelen.

Leiderschap en identiteit

Jos Roemer, directeur van SOL, heeft onlangs een groep directeuren begeleid, toen zij enkele dagen in Giethoorn 'de hei opgingen'. Even weg uit de alledaagse drukte om in alle rust na te denken over leiderschap op school.

'Moe van het moeten kiezen'

De titel van de tweedaagse was afkomstig van een boek door Marc Desmet en Ria Grommen. Deze Vlaamse auteurs geven een scherpe analyse van onze cultuur: er bestaan zoveel keuzemogelijkheden dat we er doodmoe van worden. Voortdurend opgelegde veranderingen, een overaanbod aan diensten en producten en de opdracht om een leven lang te streven naar zelfontplooiing, resulteert bij velen in een gevoel van leegte.

Vanuit deze cultuuranalyse werden er verschillende thema's besproken, waaronder

- op school verbinding tot stand brengen
- het veerkracht-model (resilience)
- leiderschap en verantwoordelijkheid

Leiderschap

Interesse bleek er te bestaan in de leiderschapsopvatting van Ralph Stacey. Deze opvatting staat haaks op dominante leiderschapsopvattingen, die uitgaan van het beheersings- en sturingsdenken. Kernbegrippen uit de visie van Stacey, leest u op onze website.

Door met elkaar persoonlijke dilemma's te bespreken en deze in het licht te zien van bepaalde oerteksten (de parabel van de verloren zoon), ontstond een verdieping en verrijking in het denken en spreken over wat het betekent om 'vanuit rust' leiding te geven aan de school.

Lees het hele artikel op onze [website](#) onder de link achtergrondartikelen.

Godsdienst - Levensbeschouwing

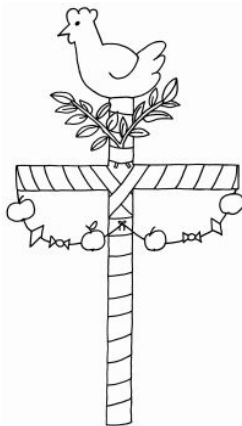
Nieuw Paasproject 'Vertrouwen in het leven'

In dit nieuwe Paasproject onderzoeken de leerlingen het begrip 'vertrouwen'. Wat is dat, vertrouwen? Vertrouwen in jezelf en in anderen, vertrouwen in het leven, ook al is het soms moeilijk en zie je het (nog) niet zitten? De leerlingen maken kennis met verhalen waarin onzekerheid, angst en somberheid veranderen in vertrouwen dat het goed komt.

Opbouw van het project

In iedere bouw bestaat het project uit drie lessen. In les 1 wordt het thema vertrouwen verkend. In les 2 wordt in de onder- en middenbouw aan een Palmpaasstok gewerkt. In les 3 wordt het Paasverhaal verteld. Tot slot is er een Paasviering voor de hele school waarmee het project kan worden afgesloten. Voor de bovenbouw is er een extra les over 'vasten', om het project mee te starten.

Poster en werkvormen

Bij dit project hoort een poster. Op de poster staan voorwerpen die verwijzen naar vertrouwen, naar de lente, naar Palmzondag (Jezus op de ezel en de palmpaasstok), Goede Vrijdag (de gekruisigde Jezus) en Pasen (een leeg kruis, vooral in protestantse kerken een Paassymbool). De voorwerpen dienen als aanleiding voor een gesprek met de leerlingen hierover. Het is mogelijk om deze voorwerpen te kleuren, versieren e.d. Daarnaast kunnen de leerlingen de poster aanvullen met tekeningen, uitspraken en/of foto's. Zo ontstaat er een eigen poster voor iedere klas.

Naast allerlei creatieve opdrachten is er in de lessen vaak gelegenheid om samen te praten, na te denken en ervaringen uit te wisselen. Daarbij gaat het erom, om naar elkaar te luisteren en van elkaars verhalen en ervaringen te leren. In de bovenbouw (en in mindere mate in de middenbouw) kunnen de leerlingen zelfstandig werken aan de opdrachten op de werkbladen.

Bestellen kan via: Sol-Bestellingen@hetnet.nl

Bekijk enkele voorbeeld-pagina's en de poster op onze [website](#) onder de link achtergrondartikelen.

Geestelijke stromingen

Nieuw project over wereldgodsdiensten

De methode Alles-in-1 biedt adaptief en integraal onderwijs voor groep 5-8. De leerstof van alle vakken komt in samenhang aan bod, rekenen en bewegingsonderwijs uitgezonderd. Voor deze methode hebben medewerkers van SOL een prachtig project over wereldgodsdiensten geschreven. U kunt hierop nu 20% korting krijgen en zo goed materiaal in huis halen om te voldoen aan alle doelen voor 'Geestelijke Stromingen'.

Lees meer op onze [website](#) onder de link achtergrondartikelen.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Nieuwe SEO-methode in ons begeleidingsaanbod

SOL begeleidt scholen niet alleen bij de keuze van een goede en passende seo-methode, maar ook bij de implementatie ervan. Onze ervaringen met 'brede begeleidingstrajecten' zoals C&SCO en de Vreedzame School, komen goed van pas bij de invoering van andere methodes. Een nieuwe methode in ons begeleidingsaanbod is Goed Gedaan!

Op onze website staat een uitgebreid overzicht van competenties, inzichten en vaardigheden die in Goed Gedaan! aan bod komen. Hier volgen enkele hoofdkenmerken. Goed Gedaan:

- werkt aan 12 sociaal emotionele competenties, die zijn verdeeld in 47 praktische inzichten en vaardigheden
- werkt aan kerndoelen voor SEO en burgerschap
- heeft een doorgaande lijn van groep 1 tot 8
- heeft tips voor individuele leerlingen
- legt de nadruk op ervaren en doen
- heeft ouderbrieven bij elk thema
- heeft observatielijsten
- heeft nog veel meer

Neem contact op met SOL voor een kennismaking met deze of andere methodes.

Lees meer op onze [website](#) onder de link achtergrondartikelen.

Aan- of afmelding nieuwsbrief: mail naar Sol-Administratie@hetnet.nl